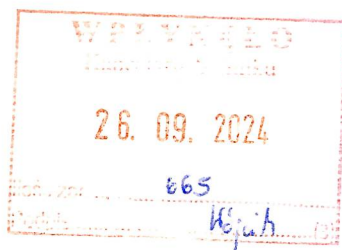

**Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**
Piotr Całbecki

Toruń, 26 .09.2024 r.

Dot. KS-II S.0003.19.2024

**Pan Jarosław Wenderlich
Radny Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**

Szanowny Panie Radny,

ze zrozumieniem przyjąłem Pańską interpelację w sprawie programu dotyczącego utrzymania miejsc pamięci narodowej. Tym bardziej, że ochrona dziedzictwa kulturowego regionu oraz działania związane z budowaniem i umacnianiem tożsamości regionalnej ze szczególnym akcentowaniem miejsc, wydarzeń i postaci ważnych dla jego historii jest przedmiotem stałej troski Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Województwo Kujawsko-Pomorskie jako Beneficjent i Lider od 2010 r. systematycznie realizuje projekty partnerskie dotyczące konserwacji zabytków położonych na terenie województwa, w których łączone są środki z budżetu województwa i środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Na ten cel w latach 2008-2024 z budżetu województwa i środków europejskich w ramach projektów partnerskich przekazano ponad 175 milionów złotych na realizację 2413 zadań. Wiele gmin oraz parafii korzystało z tej możliwości, prowadząc prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego. Efekty programu dostrzegane są nie tylko przez mieszkańców województwa ale również przez instytucje unijne, czego wyrazem było przyznanie Województwu Kujawsko-Pomorskiemu, jako jednemu w Polsce, specjalnego wyróżnienia w prestiżowym konkursie Unii Europejskiej „Europa Nostra” za wyjątkowy wkład w konserwację, ochronę i promocję zabytków oraz dziedzictwa kulturowego.

Podzielam opinię Pana Radnego, że miejsca pamięci narodowej muszą być pielęgnowane i otoczone należnym tym miejscom szacunkiem i powagą. Niewątpliwie, fordońska „Dolina Śmierci” jest największą zbiorową mogiłą na terenie Bydgoszczy, a zarazem stanowi najbardziej znany symbol martyrologii mieszkańców miasta. Odpowiedzialność za nie wpisana jest w kompetencje gminy, której Pan przez wiele lat był Radnym.

Zapoznałem się w przywołanym przez Pana Radnego zarówno małopolskim i mazowieckim programem pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci 2024”. Są to z pewnością wartościowe inicjatywy tych dwóch województw, wynikające zarówno ze specyfiki obszarów, które obejmują, jak i możliwości budżetów.

Taki program dedykowany powyższemu celowi nie był realizowany w Województwie Kujawsko-Pomorskim. Mając na uwadze realizację zadań samorządu województwa w oparciu o ustawy: o samorządzie województwa, o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które umożliwiają wsparcie zadań gmin oraz organizacji pozarządowych w różnych obszarach działalności, aktualnie nie jest planowane wprowadzenie takiego programu.

Pragnę podkreślić, że na wnioski gmin i organizacji pozarządowych Samorząd Województwa partycypował w wielu przedsięwzięciach związanych z odbudową pomników, upamiętnianiem miejsc oraz ofiar wydarzeń istotnych dla kształtowania świadomości historycznej naszej regionalnej społeczności.

Jednocześnie nadmieniam, że od kilku lat realizowany jest Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „**Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju**”, którego głównym celem jest *„wspieranie samorządów w zapewnianiu stabilnej opieki nad najważniejszymi miejscami pamięci, stanowiącymi materialne świadectwo wydarzeń kluczowych dla narodowej tożsamości”*, a do takich miejsc należy fordońska „Dolina Śmierci”.

Z poważaniem

